

ОКПО 94318116 ОГРН 1061675010847 ИНН/КПП 1619004450/161901001

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ 23

КАРАР
«20» июль 2023 ел.

Гадәттән тыш хәлләр түрында, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы түрында, шул исәптән бу конфликтлар аркасында хәрби конфликтларда барлыкка килә торган куркынычлар түрында ашыгыч рәвештә халыкка хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне оештыру түрында Нигезләмәне раслау хакында

«Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау түрында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон («Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау түрында» Федераль законга Үзгәрешләр керту хакында» 2022 елның 4 ноябрендәге 423-ФЗ номерлы Федераль закон редакциясендә), «Граждан обороны түрында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон (2022 елның 04 ноябрендәге 417-ФЗ номерлы Федераль закон редакциясендә), «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (гамәлдәге редакциядә), Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы түрында» карары (Россия Федерациисе Хөкүмәтенең 2023 елның 16 февралендәге 238 номерлы карары редакциясендә) нигезендә, гадәттән тыш хәлләр түрында, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы түрында, шул исәптән бу конфликтлар аркасында хәрби конфликтларда барлыкка килә торган куркынычлар түрында ашыгыч рәвештә халыкка хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне вакытында оештыру максатларында, «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Нырсы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты,

КАРАР БИРӘ:

1. Гадәттән тыш хәлләр түрында, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы түрында, шул исәптән бу конфликтлар аркасында хәрби конфликтларда барлыкка килә торган куркынычлар түрында ашыгыч рәвештә халыкка хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне оештыру түрында Нигезләмәне расларга (кушымта №1).

2. Гадәттән тыш хәлләр түрында, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки

килеп чыгу куркынычы турында, шул исәптән бу конфликтлар аркасында хәрби конфликтларда барлыкка килә торган куркынычлар турында ашыгыч рәвештә халыкка хәбәр итүнен һәм мәгълүмат бирүнен текстларын расларга (кушымта №2).

3. Гадәттән тыш хәлләр турында, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы турында, шул исәптән бу конфликтлар аркасында хәрби конфликтларда барлыкка килә торган куркынычлар турында ашыгыч рәвештә халыкка хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне оештыру турында Нигезләмә нигезендә, авыл жирлеге территориясендә урнашкан барлык милек рәвешләрендәге оешмалар, предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә үз территорияләрендә халыкка мәгълүмат бирүне һәм хәбәр итүне тәэммин итәргә.
4. Әлеге карарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чыгарырга.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Теләче муниципаль районы
Олы Нырсы авыл жирлеге башкарма
комитетының 20.07.2023ел. № 23
каарына 1 номерлы күшымта

Гадәттән тыш хәлләр турында, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы турында, шул исәптән бу конфликтлар аркасында хәрби конфликтларда барлыкка килә торган куркынычлар турында ашыгыч рәвештә халыкка хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне оештыру турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

Әлеге Нигезләмә «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон («Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 2022 елның 4 ноябрендәге 423-ФЗ номерлы Федераль закон редакциясендә), «Граждан обороны турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон (2022 елның 04 ноябрендәге 417-ФЗ номерлы Федераль закон редакциясендә), «Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (гамәлдәге редакциядә), Россия Федерациисе Президентының «Гадәттән тыш түрләр куркынычы турында халыкны ашыгыч хәбәр итүнен комплекслы системасын булдыру турында» 2012 елның 13 ноябрендәге 1522 номерлы Указы, Россия Федерациисе Хөкүмәтенен 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнен бердәм дәүләт системасы турында» каары (Россия Федерациисе Хөкүмәтенен 2023 елның 16 февралендәге 238 номерлы каары редакциясендә), Россия Федерациисе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрендәге 804 номерлы “Россия Федерациисендә гражданнар обороны турында Нигезләмәне раслау турында” каары белән (гамәлдәге редакциядә), Россия ГХМ һәм РФ Цифрлы үсеш, элемтә һәм массакуләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр итү системалары турында нигезләмәне раслау хакында» 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы боерыгы, Россия ГХМ һәм РФ Цифрлы үсеш, элемтә һәм массакуләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр итү системаларын эксплуатацияләү-техник хезмәт күрсәтүне оештыру нигезләмәсен раслау турында» 2020 елның 31 июлендәге 579/366 номерлы боерыгы, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезендә эшләнелде.

Нигезләмә авыл жирлеге халкына хәбәр итү системасының билгеләнешен, составын, бурычларын һәм таләпләрен, аны даими әзерлек хәлендә тоту тәртибен, аны камилләштерү буенча чараларны гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

Әлеге нигезләмәдә түбәндәгә төшөнчәләр кулланыла:

Гадәттән тыш хәлләр турында халыкка хәбәр итү сигналларын һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы турында экстрен мәгълүмат житкерү, шулай ук хәрби хәрәкәтләр алыш барганды яки бу гамәлләр нәтижәсендә, халыкның үз-үзен тоту кагыйдәләре һәм яклау чараларын уздыру зарурлыгы турында халыкка хәбәр итү сигналларын житкерү.

Хәбәр итү сигналы гражданнар обороны һәм халыкны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар үткәрү, гражданнар обороны органнары һәм гражданнар обороны көчләре белән һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы (алга таба - РСЧС) буны белән идарә итү органнары һәм территориаль система звенолары белән гадәттән тыш хәлләрдән саклау, шулай ук халык тарафыннан чаралар һәм яклау ысууллары куллану

өчен команда булып тора.

Фактта һәм фаразлана торган куркыныч табигать куренешләре һәм техноген процесслар, әйләнә-тирә мохитне пычрату, гражданнарның гомеренә яисә сәламәтлегенә куркыныч тудырырлык авырулар, шулай ук үз-үзене тоту қагыйдәләре һәм яклау ысуллары турында ашыгыч мәгълүмат кичекмәстән халыкка хәбәр итү системасы буенча тапшырыла.

Сугыш хәрәкәтләре алып барганды яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлар, авыл жирлеге территориясендә табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яки барлыкка килү турында хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасы (алга таба - жирле Хәбәр итү системасы)-авыл жирлеге территориясендә урнашкан Гражданнар оборонасы һәм халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә максус вәкаләтле Гражданнар оборонасы һәм халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге сигналларны һәм мәгълүматны халыкка житкерүне тәэммин итүче оешмаларның, тапшыру чөлтәрләренең, гомуми файдаланудагы элемтә чөлтәрләренең һәм каналларның оештыру - техник берләшмәсеннән гыйбарәт.

Жирлеккә хәбәр итүнен жирле системасы муниципаль районга хәбәр итүнен муниципаль системасы һәм авыл жирлеге территориясендә урнашкан оешмаларга хәбәр итүнен локаль системалары белән системалы рәвештә бәйләнештә тора.

Муниципаль хәбәр итү системасы эшчәнлеге зонасының чикләре булып авыл жирлегенең административ чикләре тора.

Хәбәрләренең жирле системасын куллануга дайми әзерлектә тоту - авыл жирлегенең гражданнар оборонасы һәм халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә башкарма органы үткәрә торган чарапарның состав өлеше булып тора. Жирле хәбәр итү системасы эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэммин итүне һәм мәгълүматлаштыруны авыл жирлеге башкарма комитеты оештыра.

2. Муниципаль хәбәр итү системасын билгеләү һәм төп бурычлар

Жирле хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасы авыл жирлеге халкына, гражданнар оборонасы идарәсе органнынарына һәм бердәм дәүләт гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү системасының территориаль подсистемасының муниципаль звеносына сугыш хәрәкәтләре алып барганды яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлар, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки барлыкка килү куркынычы турында хәбәр итү һәм мәгълүмат сигналларын вакытында житкерү өчен билгеләнгән.

Хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү жирле системасының төп бурычы булып хәбәр итү һәм мәгълүмат сигналларын түбәндәгеләргә житкерүне тәэммин итү тора:

- Авыл жирлегенең гражданнар оборонасы житәкчеләре-башлыклар;
- авыл жирлеге башкарма комитетының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычызылыгын тәэммин итү комиссияләре;
- авыл жирлегенең гражданнар оборонасы көчләре һәм чарапары;
- оешмаларның дежур-диспетчерлык хезмәтләре;
- авыл жирлеге территориясендә яшәүче халык.

Хәбәрләренең жирле системасы нигезен түбәндәгеләр тәшкил итә:

- авыл жирлегенең башкарма органы балансында торучы хәбәр итүнен һәм элемтәнен техник чарапары;
- авыл жирлеге территориясендә урнашкан оешмаларга хәбәр итү системалары һәм чарапары;
- авыл жирлеге территориясендә элемтә операторлары акчалары.

3. Халыкка хәбәр итү системаларын куллану тәртибе

Жирле хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү системасын эшләтүгә авыл жирлеге башлыгы яисә

аны алыштыручи зат боерык бирэ, э аерым очракларда, хәбәр итүгә каарны авыл жирлеге башкарма органының дежур хезмәткәре кабул итә.

Авыл жирлеге башкарма органының дежур хезмәткәре, мәгълүмат яки хәбәр итү сигналлары алып, аларның дөреслеген тикшерә, алынган мәгълүматны авыл жирлеге башлыгына яисә аны алмаштыручи затка кичекмәстән житкерә һәм аларны хәл итү буенча идарәнән әлеге Нигезләмәнән 2.2 пункты нигезендә билгеләнгән тәртиптә халыкка хәбәр итә.

Хәбәр итү сигналлары һәм мәгълүмат бири муниципаль районның ЕДДС дежур сменасында авыл жирлегенән оператив дежур торуы аша башкарыла. Халыкка хәбәр итү бурычларын хәл итү өчен, яктылык сигналлары һәм каты тавыш бири жайланмалары, белән жиһазландырылган оешмаларның автотранспортны билгеләнгән тәртип белән жәлеп ителергә мөмкин.

Сигналлар (боерыклар) һәм ашыгыч мәгълүмат тапшыру автоматлаштырылган һәм кул режимында да башкарыла ала. Өстенлекле эш режимы - автоматлаштырылган, ул маҳсус техник хәбәр итү чараларын кулланып, мәгълүматны һәм сигналларны циркуляр, төркем яки сайлап житкерүне тәэммин итә. Халыкка хәбәр итү авыл жирлегендә электр сиреналары һәм СГУ булган, депутатлар, хәбәрчеләр белән маҳсус машиналар куллану юлы белән башкарыла.

Хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын тапшыру "ВНИМАНИЕ ВСЕМ!" сигналын электр сирена чөлтәрләрен элементә һәм тапшырулар чаралары буенча 3 минутка кадәр озынлыктагы элементә һәм тапшырулар аша житкерү юлы белән бирә.

Хәбәр итү сигналлары һәм ашыгыч мәгълүмат турыдан-туры авыл жирлегенән ДДС эш урынынан тапшырыла. Бу хәбәрләрнән өч тапкыр кабатлануы рөхсәт ителә. Сигнал һәм ашыгыч мәгълүматны халыкка житкерү вакыты автоматлаштырылган режимда 5 мин тан артмаска тиеш. Фактта һәм фаразлана торган гадәттән тыш хәлләр турында халыкка типлаштырылган текст һәм график хәбәрләр алдан ук әзерләнә.

Сөйләм мәгълүматын тапшыру вәкаләтле оешмаларның вазыйфай затлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Гадәттән тыш, көтеп тора алмаган очракларда кыска сөйләм хәбәрләрен турыдан-туры кизү хезмәтә идарәсе пунктүннан тапшыру рөхсәт ителә.

Хәбәр итү системасы урнаштырылмаган территорияләрдә халыкка өстәмә рәвештә игътибар жәлеп итү өчен "набат", "рында" тибындагы механик жайланмалар кулланыла.

ДДСка хәбәр итүнен теләсә нинди режимын кулланганда, элементә һәм телерадиотапшырулар оешмасы хәбәр итү барышын тикшереп тора, хәбәр итү сигналларын һәм ашыгыч мәгълүматны санкцияләнмәгән тапшыруны бетерү буенча оештыру-техник чаралар комплексы уздыра.

Хәбәр итү системалары рөхсәт ителмәгән очракта, элементә оешмасы кичекмәстән ДДДС хәбәр итә, һәм кичекмәстән тапшырылган мәгълүматны кире кагуга чаралар күрә.

Халыкка хәбәр итүнен жирле системасының төрле режимнарда әзерлеген тәэммин итү максатларында төп чаралар булып тора

1. Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булмаганда (кондәлек эшчәнлек режимы):
    - хәбәр итү системаларын кулланылышка дайми әзерлек хәләндә тоту, шул максат белән вакытлыча хәбәр итү системаларының эшенә әзерлеген техник тикшерүләр уздырыла;
    - халыкка хәбәр итү системаларын эксплуатацияләү-техник хезмәт күрсәтү, камилләштерү һәм үстерү эшләрен башкару.
  2. Гадәттән тыш хәл барлыкка килү куркынычы булғанда (югары әзерлек режимы):
    - кизү хезмәтләре составын көчәйтү;
    - хәбәр итү чараларының экстрен эшкә әзерлеген тикшерү һәм ачыкланган житешсезлекләрне бетерү;
    - элементә чөлтәрләрен һәм мобиЛЬ хәбәр итү чараларын әзерләү.
- Гадәттән тыш хәлдә һәм аны бетерү вакытында да (гадәттән тыш хәл режимы):
- халыкка хәбәр итү системаларын жәлеп итү;
  - гадәттән тыш хәлләр зоналарында мобиЛЬ хәбәр итү чараларын жәлеп итү;

- халыкка хәбәр итүнен техник чараларының торышын тикшеру һәм аларның эшкә сәләтлелеген торғызы эшиләрен башкару.

Халыкка хәбәр итү системаларын әзерлектә тоту.

Хәбәрләү һәм мәгълүмат бирү системасын дайми әзерлек хәлендә тоту максатларында авыл жирлеге башкарма комитеты:

- тыныч һәм сугыш вакытында хәбәр итү һәм мәгълүмат сигналларын бирү буенча оператив дежур ДДС әзерли һәм әзерли;

- халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү өчен хәбәрләр текстларын эшли;
- хәбәр итү сигналларын тапшыру буенча тренировкалар үткәрә;

- хәбәр итүне тәэммин итүгә жәлеп ителә торган оешмалар белән берлектә хәбәр итү сигналларын тапшырганда кизу хезмәтләрнең үзара хезмәттәшлекен эшли.

Авыл жирлегенең башкарма органы, авыл жирлеге территориясендә урнашкан оешмалар, предприятиеләр һәм халыкка хәбәр итүне тәэммин итүгә жәлеп ителүче кешеләр үз итә.

Халыкка хәбәр итүнен мобиЛЬ (кучереп йөртелә торган һәм күчерелә торган) техник чаралары запаслары «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль законның 25 статьясы нигезләмәләре (гамәлдәге редакциядә) нигезендә файдалануга әзер торалар.

“Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында” 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль законның 24, 25 статьялары һәм “Гражданнар оборонасы турында” 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясы нигезендә жирле хәбәр итү һәм мәгълүматлаштыру ашырыла.

Теләче муниципаль районы
Олы Нырсы авыл жирлеге башкарма
комитетының 20.07.2023ел. № 23
карарына 2 номерлы күшүмтә

**Гадәттән тыш хәлләр түрүнда, гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки
килеп чыгу куркынычы түрүнда, шул исәптән бу конфликтлар аркасында хәрби
конфликтларда барлыкка килә торган куркынычлар түрүнде ашыгыч рәвештә
халыкка хәбәр итүнен һәм мәгълүмат бирүнен текстлары**

**Радиоактив йогышлы радиация куркынычы янаганда яисә радиоактив заарлану
очрагында халыкка мөрәжәгать итү тексттери:**

«Внимание! Внимание! Граждане! «Радиационная опасность». К вам обращается
дежурный диспетчерской службы сельского поселения!».

на территории сельского поселения

(дата, время)

зарегистрирован повышенный уровень радиации. В целях снижения влияния последствий
аварии, населению необходимо соблюдать меры радиационной безопасности и санитарной
гигиены: для защиты органов дыхания используйте респиратор типа "Лепесток 2",
респираторы Р-2, ватно-марлевые

повязки, противопыльные тканевые повязки, а также гражданские противогазы.

Как изготовить ватно-марлевые повязки:

- берется кусок марли длиной 100 и шириной 50 см;
- в средней части куска на площади 30 x 20 см кладется ровный слой ваты, толщиной
примерно 2 см.;
- свободные от ваты края марли по всей длине куска с обеих сторон заворачиваются,
закрывая вату;
- с обеих сторон посередине марля разрезается на 30 - 35 см.;
- если имеется марля, но нет ваты, можно изготовить марлевую повязку. Для этого вместо
ваты на середину куска марли укладывается пять — шесть слоев марли.

Помните!

Средства защиты органов дыхания необходимо обязательно использовать:

- при выпадении радиоактивных веществ на местности;
- при всех видах пылеобразования (сильный ветер, прохождение транспорта, особенно по
грунтовым дорогам и т.д.).

Средства защиты можно не использовать при нахождении в жилых и административных
зданиях, в тихую безветренную погоду и после дождя.

Зашита кожных покровов:

попадание в больших количествах радиоактивных веществ на открытые участки кожи
может вызвать ее поражение - кожные ожоги. Во избежание поражения кожных покровов
необходимо использовать плащи с капюшоном, накидки, комбинезоны, резиновую обувь,
перчатки.

Зашита жилища, источников воды и продуктов питания:

- все окна в домах закройте пленкой, входные двери оборудуйте мягкими шторами.
Закройте дымоходы, вентиляционные отдушины (люки). Ковровые дорожки сверните, мягкую
мебель накройте чехлами, столы накройте полиэтиленовой пленкой. Перед входной дверью
поставьте емкость и расстелите коврик. Колодцы оборудуйте крышками, навесами и
глинняными отмостками. Продукты храните в стеклянной таре или полиэтиленовых пакетах, в

холодильниках.

Прослушайте порядок поведения при радиоактивном заражении местности:

1. Исключить пребывание на открытой местности.

1. Провести йодную профилактику. Порядок проведения йодной профилактики слушайте в конце этого сообщения.

2. Провести герметизацию жилых, производственных и хозяйственных помещений.

3. Сделать запасы питьевой воды из закрытых источников водоснабжения.

4. Сделать запасы продуктов питания, используя исключительно консервированные и хранящиеся в герметичных (закрытых) упаковках, подвалах, погребах продукты.

5. Закрыть на замки, имеющиеся в вашем пользовании колодцы, бассейны и другие накопители воды.

6. В жилых и производственных помещениях, в которых не приостановлены работы, ежечасно проводить влажную уборку.

7. Радиоточки, телевизоры включать каждый четный час (10, 12, 14,...) для получения дальнейшей информации.

Внимание!

Прослушайте порядок проведения йодной профилактики!

Для проведения йодной профилактики применяют внутрь йодистый калий в таблетках в следующих дозах:

- детям до 2-х лет - 0,004 г 1 раз в день с чаем или киселем;
- детям старше 2-х лет и взрослым - 0,125 г 1 раз в день.

Если у вас нет таблеток йодистого калия, применяют 5 % раствор йода. Детям до 5 лет внутрь не назначается, а наносится тампоном 2,5 % раствор на кожу предплечий и голени;

- детям от 5 до 14 лет - 22 капли 1 раз в день после еды растворяются в половине стакана молока или воды, или 11 капель 2 раза в день;

- детям старше 14 лет и взрослым - 44 капли 1 раз в день, 22 капли 2 раза в день.

Можно принимать и «Люголь»:

- детям до 5 лет не назначается;
- детям от 5 до 14 лет - 10 - 11 капель 1 раз в день или 5 - 6 капель 2 раза в день;
- детям старше 14 лет и взрослым - 22 капли 1 раз в день или 10 капель 2 раза в день.

Принимать препараты заблаговременно при получении сигнала об угрозе радиоактивного заражения до исчезновения угрозы поступления в организм радиоактивного вещества.

Соблюдайте правила радиационной безопасности и личной гигиены.

Для предупреждения или ослабления воздействия на организм радиоактивных веществ:

- максимально ограничьте пребывание на открытой территории, при выходе из помещений используйте средства индивидуальной защиты (респиратор, повязка, плащ, резиновые сапоги);

- при нахождении на открытой территории не раздевайтесь, не садитесь на землю, не курите;

- периодически поливайте (увлажняйте) территорию возле дома для уменьшения пылеобразования;

- перед входом в помещение обувь вымойте водой или оботрите мокрой тряпкой, верхнюю одежду вытряхните и почистить влажной щеткой;

- строго соблюдайте правила личной гигиены;

- во всех помещениях, предназначенных для пребывания людей, ежедневно проводите влажную уборку, желательно с применением моющих средств;

- принимайте пищу только в закрытых помещениях, тщательно мойте руки с мылом перед едой и полощите рот 0,5 % раствором питьевой соды;

- воду употребляйте только из проверенных источников, а продукты питания - приобретенные через торговую сеть;

- сельскохозяйственные продукты из индивидуальных хозяйств, особенно молоко,

употребляйте в пищу только по рекомендации органов здравоохранения. Соблюдение этих рекомендаций поможет избежать заболевания лучевой болезнью.

На территории сельского поселения организован круглосуточный контроль за радиационной обстановкой.

При обнаружении уровней радиации превышающих допустимые нормы, вы будете информированы дополнительно.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

2. Химик (бактериологик) заарлану куркынычы янаганда яисә агулы матдәләр яисә бактериологик чаралар табылганда, халыкка хәбәр итү тексты:

«Внимание! Внимание! Граждане! «Химическая тревога!» К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения».

_____ на территории сельского поселения
(дата, время)
отмечены случаи заражения людей и животных _____
(название заболевания)

Прослушайте порядок поведения населения на территории сельского поселения 1

- исключить пребывание на открытой местности;
- провести герметизацию жилых, производственных и хозяйственных помещений;
- использовать воду для питьевых и хозяйственных целей только из разрешенных источников водоснабжения, предварительно ее прокипятить;
- для питания использовать только консервированные и хранящиеся в герметичных (закрытых) упаковках продукты;
- в помещениях проводить ежедневную влажную уборку с применением имеющихся дезинфицирующих средств;

при появлении первых признаков отравления необходимо срочно поставить в известность медицинских работников, при возможности принять «антидот» из аптечки индивидуальной (АИ-2) при отравлении, а при применении «вероятным противником» бактериологических средств принять противобактериальное средство №1.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

3. Эпидемия барлыкка килгәндә халыкка хәбәр итү тексты:

«Внимание! Внимание! Граждане!» К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения!».

_____ на территории сельского поселения
(дата, время)
отмечены случаи заражения людей и животных _____
(наименование заболевания)

Исполнительным органом сельского поселения принимаются меры для локализации заболеваний и предотвращения возникновения эпидемии.

Прослушайте порядок поведения населения на территории сельского поселения:

- при появлении первых признаков заболевания необходимо обратиться к мед. работникам;
- не употреблять в пищу не проверенные продукты питания и воду;
- продукты питания приобретать только в установленных исполнкомом местах;
- до минимума ограничить общение с населением.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

4. Стихияле бәла-казалар булганда яки барлыкка килү куркынычы янаганда халыкка хәбәр итү тексты:

«Внимание! Внимание! Граждане!» К вам обращается дежурный диспетчерской службы

сельского поселения!».

Прослушайте информацию о правилах поведения и действиях населения при стихийных бедствиях.

Стихийные бедствия — это опасные явления природы, возникающие, как правило, внезапно. Наиболее опасными явлениями для нашего поселения являются ураганы, наводнение, снежные заносы, бураны. Они нарушают нормальную жизнедеятельность людей, могут привести к их гибели, разрушают и уничтожают их материальные ценности. Об угрозе возникновения стихийных бедствий население оповещается по сетям местного радиовещания и посыльными. Каждый гражданин, оказавшись в районе стихийного бедствия, обязан проявлять самообладание и при необходимости пресекать случаи грабежей, мародерства и другие нарушения законности. Оказав первую помощь членам семьи, окружающим и самому себе, гражданин должен принять участие в ликвидации последствий стихийного бедствия, используя для этого личный транспорт, инструмент, медикаменты, перевязочный материал. При ликвидации последствий стихийного бедствия необходимо предпринимать следующие меры предосторожности: перед тем, как войти в любое поврежденное здание, убедитесь, не угрожает ли оно обвалом:

- в помещении из-за опасности взрыва скопившихся газов нельзя пользоваться открытым пламенем (спичками, свечами и др.);
- будьте осторожны с оборванными и оголенными проводами, не допускайте короткого замыкания;
- не включайте электричество, газ и водопровод, пока их не проверит коммунально-техническая служба;
- не пейте воду из поврежденных колодцев.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

5. Штормлы кисэтү алган очракта, халыкка хәбәр итү тексты:

«Внимание! Внимание! Граждане! К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения!».

Прослушайте информацию о действиях при получении штормового (экстренного) предупреждения от Главного управления МЧС России по Республике Татарстан.

Штормовое (экстренное) предупреждение _____

После получения такого предупреждения следует:

- очистить балконы и территории дворов от легких предметов или укрепить их;
- закрыть на замки и засовы все окна и двери;
- укрепить, по возможности, крыши, печные и вентиляционные трубы, закрыть щитами ставни и окна в чердачных помещениях;
- потушить огонь в печах;
- подготовить медицинские аптечки и упаковать запасы продуктов и воды на 2-е суток;
- подготовить автономные источники освещения (фонари, керосиновые лампы, свечи);
- перейти из легких построек в более прочные здания или в защитные сооружения ГО.

Если ураган застал Вас на улице - необходимо:

- держаться подальше от легких построек, мостов, эстакад, линий электропередач, труб, мачт, деревьев;
- защищаться от летящих предметов листами фанеры, досками, ящиками, другими подручными средствами.

Попытаться быстрее укрыться в подвалах, погребах, других заглубленных помещениях.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

6. Хлор ташланылган һәлакәт янаган яисә килеп чыккан очракта, халыкка хәбәр итү тексты:

«Внимание! Внимание! Граждане! К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения!».

На ООО «_____» произошел выброс химически опасного вещества - хлор.
Направление распространения ядовитого облака _____

Внимательно прослушайте сообщение. Не паникуйте. Закройте органы дыхания платком, одеждой, если есть возможность, предварительно смочите водой или оденьте ватно-марлевую повязку, предварительно смочив ее водой или 2 - 5% раствором питьевой соды. Немедленно выходите из зоны заражения. Двигайтесь в направлении перпендикулярном движению зараженного облака. Если вы оказались в помещении, также закройте органы дыхания платком или одеждой, если есть возможность, предварительно смочите водой, или оденьте ватно-марлевую повязку, предварительно смочив ее 2 - 5% раствором питьевой соды, затем приступите к полной герметизации помещения (плотно закройте окна, двери, дымоходы и вентиляционные каналы). Входные двери необходимо зашторить, используя одеяла или любые плотные ткани, по возможности заклейте щели в окнах. Услышав сигнал сирен, который означает « Внимание всем», включите телевизионные или радиоприемники, прослушайте сообщения. Покидая помещение, выключите электронагревательные приборы и охладительные системы, перекройте газ.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

7. Су басу куркынычы янаган яки килеп чыккан очракта халыкка хәбер иту тексты:

«Внимание! Внимание! Граждане! К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения!».

Прослушайте информацию о мерах защиты при наводнениях и паводках. Получив предупреждение об угрозе наводнения (затопления), сообщите об этом вашим близким, соседям. Предупреждение об ожидаемом наводнении обычно содержит информацию о времени и границах затопления, а также рекомендации жителям о целесообразном поведении или о порядке эвакуации. Продолжая слушать местное радио или специально уполномоченных лиц с громкоговорящей аппаратурой (если речь идет не о внезапном подтоплении), необходимо подготовиться к эвакуации в место временного размещения, определяемое органами местного самоуправления, где будет организовано питание, медицинское обслуживание. Перед эвакуацией для сохранности своего дома следует: отключить воду, газ, электричество, потушить печи, перенести на верхние этажи (чердаки) зданий, ценные вещи и предметы, убрать в безопасные места сельскохозяйственный инвентарь, закрыть (при необходимости) окна и двери первых этажей подручным материалом. При получении сигнала о начале эвакуации необходимо быстро собрать и взять с собой документы, деньги, ценности, лекарства, комплект одежды и обуви по сезону, запас продуктов питания на несколько дней и следовать на объявленный эвакуационный пункт. При внезапном наводнении необходимо как можно быстрее занять ближайшее возвышенное место и быть готовым к организованной эвакуации по воде. Необходимо принять меры, позволяющие спасателям своевременно обнаружить наличие людей, отрезанных водой и нуждающихся в помощи:

В светлое время суток - вывесить на высоком месте полотнища, в темное - подавать световые сигналы.

Помните!

В затопленной местности нельзя употреблять в пищу продукты, соприкасавшиеся с поступившей водой и пить некипяченую воду. Намокшими электроприборами можно пользоваться только после тщательной их просушки.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

8. Аммиак ташланылган һәләкәт янаган яки килеп чыккан очракта халыкка хәбер иту тексты:

«Внимание! Внимание! Граждане! К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения!».

На «ООО» произошёл выброс химически опасного вещества — аммиак.

Направление распространения ядовитого облака

Внимательно прослушайте сообщение. Не паникуйте. Закройте органы дыхания платком, одеждой, если есть возможность, предварительно смочите водой или оденьте ватно-марлевую повязку предварительно смочив ее водой или 2 - 5% раствором уксусной (лимонной) кислоты. Немедленно выходите из зоны заражения. Двигайтесь в направлении перпендикулярном движению зараженного облака.

Если вы оказались в помещении, также закройте органы дыхания платком или одеждой, если есть возможность, предварительно смочите водой или оденьте ватно-марлевую повязку, предварительно смочив ее 2 - 5% раствором уксусной (лимонной) кислоты. Затем приступите к полной герметизации помещения (плотно закройте окна, двери, дымоходы и вентиляционные каналы). Входные двери необходимо зашторить, используя одеяла или любые плотные ткани, по возможности заклейте щели в окнах. Услышав сигнал сирен, который означает «Внимание всем», включите телевизионные или радиоприемники, прослушайте сообщения. Покидая помещение, выключите электронагревательные приборы и охладительные системы, перекройте газ.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

9. Дошманның һава һөжүме янаганда халықка хәбәр итү тексты

Внимание!!! Внимание!!! Граждане!!! «Воздушная тревога», «Воздушная тревога».

К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения!

(дата, время) на территории сельского поселения

существует угроза непосредственного нападения воздушного противника.

Вам необходимо:

- одеться самому, одеть детей;
- выключить газ, электроприборы, затушить печи, котлы; закрыть плотно дверии окна.

Взять с собой:

- средства индивидуальной защиты;
- запас продуктов питания и воды;
- личные документы и другие необходимые вещи.

Погасить свет, предупредить соседей о «Воздушной тревоге». Занять ближайшее защитное сооружение (убежище, противорадиационное укрытие, подвал, погреб), находиться там до сигнала «Отбой воздушной тревоги».

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.

10. Дошманның һава һөжүме узғаннан соң халықка хәбәр итү тексты

Внимание!!! Внимание!!! Граждане!!! «Отбой воздушной тревоги», «Отбой воздушной тревоги».

К вам обращается дежурный диспетчерской службы сельского поселения.

(дата, время) на территории сельского поселения

угроза нападения воздушного противника миновала.

Вам необходимо:

- покинуть укрытие с разрешения обслуживающего персонала;
- заниматься обычной деятельностью.

Вы прослушали сообщение дежурного диспетчерской службы сельского поселения.